

VISITASFOREDRAG JELØY 17.11.2013

MOSS – «DEN GODE BY»

I den felles kommuneplanen for kommunene i Mosseregionen for 2011-2022, har Moss kommune en visjon om å fremstå som den «den gode by». For å nå denne målsetningen vil kommunens ledelse fokusere på å være fremtidsrettet og legge til rette for kunst, kultur og design. For å lykkes med å skape den gode byen, fremholdes det som avgjørende at regionen som helhet – med byen, tettstedene og landskapet – fremstår som en samlet kraft og med en felles visjon der ulikhetene gjensidig kan forsterke og berike hverandre. Denne fremtidsrettede visjonen om økt samhandling og sentralisering skal samtidig også ivareta de ulike lokalsamfunnenes særpreg og befolkningens lokale tilknytning.

Lokalsamfunnet her i Moss har gjennomgått store endringer de siste generasjonene. Helt tilbake på 1300-tallet ble det anlagt møller og sagbruk rundt vannfallet fra Vansjø til Mossesundet, virksomheter som på 1700-tallet utviklet seg til større eller mindre håndverksbedrifter. Fra siste halvdel av 1800-tallet og frem til 1990-årene fremstod Moss som en typisk norsk industriby, hvor særlig mølleindustri, papirindustri, emballasjeindustri og verftsindustri stod sterkt. Hjørnesteinsbedriften Peterson hadde etter etableringen i 1801 en levetid på over 200 år, da den ble nedlagt i 2012. Moss Værft & Dokk på Jeløya var lenge byens største industriarbeidsplass, inntil det siste skipet ble levert i 1985. I 1898 ble Moss Glassverk etablert – også det på Jeløya – og det ble avviklet 101 år senere, i 1999.

Industrien har i 200 år skapt livsgrunnlag og gitt levebrød til mange både lokalt og regionalt. Samtidig etablerte møtet mellom storkapital og lønnsinntakere et klassesamfunn med skarpe skiller mellom kapitaleiere og embetsmenn på den ene siden og arbeidsfolk på den andre. Industrietableringene førte også med seg en betydelig arbeidsinnvandring. Slik sett har Moss i flere generasjoner vært en internasjonal by der varer ble eksportert og arbeidskraft importert, og en by der nye kulturelle og religiøse impulser tidlig fikk fotfeste. Det er derfor i dette lokalsamfunnet en naturlig historisk bro fra tidligere tider og til dagens samfunn. I dag er rundt 18 % av befolkningen i Moss kommune mennesker med innvandrerbakgrunn - den nest høyeste andelen i Østfoldkommunene.

Selv om det fortsatt er industriarbeidsplasser i Moss kommune, fremstår byen i dag som en utpreget handels-, tjeneste- og serviceby, med kommunen som den største arbeidsgiveren. Andelen pendlere er også stor, og har økt jevnt i takt med at det er blitt færre arbeidsplasser i byen og stadig flere kommunikasjonsmuligheter med både vei, bane, havn og flyplassen på Rygge. Kommunens analyser viser at Mosseregionen de siste ti årene har hatt en betydelig større nedgang i antall personer i aldersgruppen 25-39 år, sammenlignet med landsgjennomsnittet. I kommuneplanen for kommunene i Mosseregionen er det derfor et

uttrykt mål å stimulere tilflytning til regionen med en ønsket befolkningsøkning på omtrent 20 %. I Moss planlegges det imidlertid at den økte bosetningen finner sted først og fremst i Moss sokn, men dette vil uten tvil også påvirke Jeløy sokn. En hovedprioritet er utvikling av Moss sentrum med et særlig fokus på handel, kultur, byrom, grøntområder og næringsutvikling.

Moss bærer fra sin historie med seg betydelige utfordringer når det gjelder befolkningens levekår og folkehelse. Det er derfor fint at «Sosial rettferdighet og livskvalitet for alle» er det første delmålet innenfor satsingsområdet «Levekår og folkehelse». Slik har kommunen godt forankrede og inkluderende visjoner om at Moss i kommende generasjoner har utjevnet levekårsforskjellene og blir «den gode by» for alle som bor her.

KIRKEN – «DET GODE ROM»

Den retningen på samfunnsutviklingen som kommuneplanen og plangrunnlaget for Mossregionen legger opp til, er det viktigste grunnlaget for utformingen av den kontekst menneskene i Jeløy lever i og som lokalkirken på Jeløy og i Moss har som den viktigste rammebetingelse for sitt utviklingsarbeid. Det er dette som er den «verden» Jesus har sendt sin kirke til. Når tidshorizonten for kommunens planlegging er 50 år, blir det enda tydeligere at visjonen til lokalsamfunnets ledelse handler om å starte med å realisere fremtiden nå og slik forme - mer enn å bli formet av - samfunnsutviklingen. Lokalkirken her på Jeløy har som oppdrag å være en aktiv deltager i å forme fremtidssamfunnet her på Jeløy og i Moss.

Kirken har vært et av lokalbefolkningens viktigste ankerfester og kontinuitetsbærere helt tilbake til bondesamfunnet, gjennom industrialiseringen og inn i det etter-industrialiserte samfunnet. Selv om Moss sokn nevnes to ganger i kilder fra middelalderen, ble ikke det første kirkebygget på bysiden realisert før i 1607, altså i god tid etter reformasjonen. Fortsatt er det ca 8500 mennesker, noe høyere enn da soknet ble opprettet, som er medlem av Den norske kirke.

På grunn av sterk befolkningsvekst på Jeløy etter krigen, meldte det seg fort et behov for et eget kirkebygg her på øya. Allerede biskop Berggrav nevnte dette, og under biskop Johannes Smemos visitas i Moss i 1954, fremholdt han at den viktigste kirkelige sak i Moss var å få reist en kirke på Jeløy. Dette munnet ut i et sterkt lokalt engasjement, og allerede året etter fikk alle husstander på Jeløy utdelt en sparebøsse med påskriften:

«Vi bygger hver og en
og legger sten på sten.
Så reises ved vårt virke
vår egen Jeløykirke».

Hvor mye som kom inn gjennom denne innsamling vites ikke, men det store **engasjementet** rundt kirkebyggingen på Jeløy førte til en sterk involvering av lokalbefolkningen. Denne høye deltakelsen kjennetegner fortsatt kirken på Jeløy både i det kontinuerlige arbeidet og på **Jeløykirkens dager**, og engasjementet for kirkens rolle i samfunnet var tydelig under den spennende paneldebatten vi hadde her i kirken torsdag.

Under visitasen i 1963 kunne den samme biskop Smemo meddele menighetsrådet at Jeløy sokn nå var opprettet ved kongelig resolusjon, med virkning fra og med 1.januar 1964. «Forsamlingen ga sin spontane applaus», kunne daværende sokneprest Ludvig Larsen senere fortelle. Frem til dette praktfulle kirkebygget ble innviet 27.april 1975, fungerte Jeløy kapell som interimkirke for befolkningen.

I sin hilsen ved innvielsen av Jeløy kirke sa biskop Per Lønning: «Gud trenger ikke kirkehus for å overleve. Men vi trenger helligdommer for å overleve – for at gudsbildet i oss skal overleve». Slik har også Jeløy kirke i snart 40 år ligget her på Jeløy som et vitnesbyrd om at Gud er midt i lokalsamfunnet. Befolkningen er minnet om at vi alle er bærere av Guds bilde. Gjennom Victor Sparres praktfulle glassmaleri har Kristus lyst for menigheten om dagen, og for byen og fjorden om natten – slik Sparre selv formulerte glassmaleriets visjon. Når bildet om kort blir opplyst fra innsiden, vil dette bli enda tydeligere! Siden forrige visitas, i april 2003, har kirken også fått et vakkert **sidealter** for lystenning og med dåpsvann. Det er fint å høre at dette stadig oftere blir brukt som dåpspåminnelse for mennesker som kommer til kirken. Sammen med muligheten til lystenning og bønnekrukke legges det slik fint til rette for individuell spiritualitet i det felles rommet. Det er også anskaffet **lesepult** og ny **døpefont** med relieffer fra juleevangeliet. Begge står seg meget godt til kirkens øvrige interiør.

Menighetsrådets visjon om at kirken skal være et sted for «tilhørighet, tro og trivsel» skaper et utmerket grunnlag for at kirken på Jeløy skal være det gode rom for livstolkning, livshjelp og livskraft fra livets kilde i den gode by befolkningen her ønsker å utvikle.

TILHØRIGHET, TRO OG TRIVSEL

I en evangelisk-luthersk kirke danner ikke kvaliteten på et fellesskap eller et visst minimumsnivå av gode fellesskapsopplevelser, basis for vår tilhørighet til kirken. Grunnlaget for å tilhøre kirken hviler på Guds handlinger for oss gjennom Jesus Kristus, formidlet gjennom Ord og sakrament med gudstjenesten som sentrum. På dette grunnlaget både har og skal kirken her på Jeløy skape inkluderende og åpne fellesskap der mennesker kan finne rom for sine livserfaringer og trygghet til å formulere den mest grunnleggende kristne bekjennelsen: «Herre, forbarm deg over meg» og slik få et bærekraftig fundament for troen.

I en samtale jeg hadde med noen konfirmanter under visitasen, spurte jeg om hva de synes var det fineste ved kirkerommet som vi da satt i. Etter å ha løftet frem glassmaleriet først, var det en av konfirmantene som sa: «Jeg liker meg her fordi det er så høyt under taket slik

at det er god plass til meg og alle mine rare tanker også». Bedre kan ikke visjonen om trivsel for mennesker i erfaringen av kirkerommet og fellesskapet av mennesker uttrykkes.

Kirken her på Jeløy gir rom for et stort mangfold aktiviteter som gjør at det menneskelige mangfoldet kan utfolde seg og trives i. Slik utvikles en tilhørigheten til et rom der den treenige Gud kan fornemmes gjennom symboler, handlinger og fellesskap. Rommet blir hellig. Slike hellige rom finnes både i Norge og i mange andre land. Når vi skaper tilhørighet til kirkerommet, bistår vi mennesker til å finne tilhørighet til kirken også når de beveger seg til andre bygder, byer eller land og bidrar slik til en bærekraftig tro.

Gudstjenesten er den kristne kirkes grunnleggende, hellige handling som har vært feiret hver eneste søndag i snart 2000 år over hele verden. Gudstjenesteoppslutningen på Jeløy er meget god med 182 deltagere i hver søndagsgudstjeneste, en betydelig økning siden bunnivået i 2010 og fra gjennomsnittet i perioden 2008 til 2010 på 131 mennesker. Hverdagsgudstjenestene har stabilisert seg, men på et betydelig lavere nivå enn tidligere. Det **kirkemusikalske livet** her på Jeløy har i en årrekke vært preget av en korvirksomhet med svært høy kvalitet med et godt spenn mellom tradisjonelle og ulike samtidige uttrykksformer. Dette er utvilsomt en av flere faktorer som bidrar til å skape et inkluderende, involverende og stedegent gudstjenesteliv av høy kvalitet – slik som vi har fått oppleve tidligere i dag. Gjennom å satse på forsangergrupper, frivillige kirkeverter, medliturger og ministranter er visjonene i den nasjonale gudstjenesteutviklingen med vekt på involvering og deltakelse av hele Guds folk i gudstjenesten flott ivaretatt. Denne dimensjonen ved gudstjenestefeiringen kan med fordel utvides gjennom å involvere flere lokale grupper, lag og foreninger i gudstjenesten. «**Hjerterom**»-gudstjenestene i samarbeid med soknene i Moss og Rygge er et godt etablert tiltak for mennesker med utviklingshemming. Et økt samarbeid med bofellesskapene og med demensarbeidet i og ut fra Orkerød sykehjem er i denne sammenhengen naturlig. Slik legges grunnlag for at også de regelmessige gudstjenestene er gudstjeneste for alle, uavhengig av kognitiv funksjonsdyktighet. Også den store **nattverddeltagelsen** gjenspeiler et rikt og inkluderende menighetsliv som skaper tilhørighet. Den faste morgenbønnen med nattverd hver tirsdags morgen fungerer som et fint supplement til gudstjenestelivet på søndager og helgedager.

Den positive utviklingen og arbeidet med gudstjenestene gjør at det bør være et realistisk mål å passere 200 deltagere i gjennomsnitt i løpet av den neste 5 årsperioden her på Jeløy.

Andelen av befolkningen som er medlem Den norske kirke utgjør cirka 70 % av befolkningen på Jeløy og er synkende, selv om medlemstallet ikke synker tilsvarende. Det er imidlertid grunn til stor bekymring over at andelen døpte på Jeløy viser store svingninger og i fjor var nede på 52 % av antall fødte. Det er en særlig utfordring å stimulere de foreldrene som selv er medlemmer i kirken til å velge dåp for sine barn. Det er derfor bra at arbeidet med å utfordre foreldre til dåp løftes frem som en prioritert oppgave i visitasrapporten fra

menigheten og var derfor en del av samtalen jeg hadde med menighetsrådet. Denne utfordringen deles av flere menigheter i bispedømmet og flere er gang med å identifisere tiltak. Det er relativt færre mennesker med annen religion på Jeløy enn i Moss, slik at en målsetning på 65 % døpte av antall fødte kan være et oppnåelig mål.

Det er svært gledelig at andelen **konfirmanter** i kirken på Jeløy er økende og over gjennomsnittet for bispedømmet, med en oppslutning på 66 % av årskullet i 2012. Erfaringer fra Svenska kyrkan viser at konfirmasjonsdeltakelsen er svært viktig siden de som konfirmeres i kirken også kommer tilbake og døper barna sine, selv om de kanskje ikke har vært så mye å se i mellomtiden. Et godt konfirmantarbeid er derfor med å sikre kommende generasjoners tilhørighet til kirken i et 50-års perspektiv. Det er derfor all god grunn til å oppmuntre dere til å videreutvikle og forsterke det gode konfirmantarbeidet som allerede drives. Det er også gledelig at dere gjennom **lederkurs** for fjorårskonfirmanter arbeider målrettet for å utruste unge til engasjement og deltagelse både i kirke og lokalsamfunn, og at det suksessrike tilbudet for ungdomsskoleelever gjennom **Happy Hour** nå er startet opp igjen. Den mest kritiske utviklingen er på oppslutningen om utdeling av 4-årsboken. Jeg forstår at dette er sett og at nye tiltak planlegges. Det er bra!

Konfirmasjonen er en søyle i kirkens trosopplæring. I visitasforedraget i 2003 ble kirkens **dåpsopplæring** løftet frem som en utfordring til menighetene i Moss. Kirken i Moss fikk trosopplæringsmidler i første prosjekttildeling slik at dere er godt rustet til å foreta gode prioriteringer når hele trosopplæringsreformen nå rulles ut i hele kirken, og også vil omfatte Vestre Borgevangelist prosti. Selv om kronebeløpet nok kan bli noe mindre, vil arbeidet nå videreføres som en stabil drift. Det betyr at ledelse og strategisk planarbeid innenfor fellesrådsområdet blir svært viktig slik at breddetiltakene som skal omfatte alle døpte og tilhørige og de kontinuerlige møteplasser sees i sammenheng med hverandre, selv om finansieringskildene er forskjellige. Trosopplæringsreformen finansieres av det offentlige som erstatning for at kristendomsundervisningen ikke lenger kan være kirkens dåpsopplæring og kommer også alle andre tros- og livssynsamfunn til gode. Den danner et nødvendig, men ikke tilstrekkelig finansielt grunnlag for kirkens dåpsundervisning og dannelsesarbeid med barn og unge. De svært gode tradisjonene i Jeløy med å mobilisere ressurser, både økonomiske og menneskelige, utover de statlige bevilgningene blir også på dette feltet mer nødvendig i årene som kommer. Den generelle økonomiske situasjonen hos menneskene i soknet bør gi grunnlag for en offensiv utfordring til økt givertjeneste og kirkeofringer både til egne formål innenfor trosopplæring og diakoni, og til kirkelige organisasjoner og formål utenfor soknet.

Samarbeidet mellom **skole og kirke** har rike tradisjoner. I dag skjer dette samarbeidet innenfor (K)RLE- faget, andre fag som historie, samfunnsfag, musikk og kunstfag, skolegudstjenester, krise- og sorgarbeid, og det felles dannelsesprosjekt av de nye generasjonene. Den planen som er utviklet og gjennomføres for skole-kirkesamarbeidet

innenfor (K)RLE-faget på alle barneskolene, og som er tilpasset fagets kompetansemål innenfor kristendom, er forbilledlig! Samtalen med skoleledelsen bekreftet kvaliteten i dette opplegget og det naturlig at skolen og kirken sammen viderefører dette også til ungdomstrinnet.

Som lokalsamfunnets fremste kompetansemiljø på religion, vil kirken også være en viktig ressurs inn mot andre kristne kirkesamfunn og religioner som er etablert i Moss. Mange innvandrere tilhører enten den katolske eller ortodokse kirke, som har andre trosuttrykk og fromhetstradisjoner enn de som er vanlige i Norge. Kirken vil derfor kunne bistå andre kirkesamfunn og **muslimske, buddhistiske og hinduistiske forsamlinger** i Moss med å utarbeide samarbeidsprosjekter med skolen som er tilpasset (K)RLE fagets kompetansemål. Dette vil være et viktig bidrag til toleranse, integrering og respekt i dette lokalsamfunnet.

Kirken er **gravferdsforvalter** for alle mennesker i kommunen, og omtrent 90 % av alle **gravferder** foregår i kirkelig regi. Jeløy kirkegård fremstår velstelt og bidrar til å gi en verdig ramme og tilhørighet for pårørende som oppsøker den i sorg og savn. De nylig opparbeidede gravfeltene rundt kapellet og det nye inngangspartiet har både gitt en bedre universell utforming og tilgang til seremonirommet, men også "løftet" området som helhet. Kirkegårdsarbeiderne utfører en betydelig diakonal tjeneste ved å være tilstede for de mange, uavhengig av religiøs tilhørighet, som oppsøker kirkegårdene. De er en naturlig del av det kirkelige arbeidsfellesskapet og bringer viktige impulser inn i dette med sin tjenesteyting også til andre tros- og livssynsamfunn.

Relativt sett er det færre par som **inngår ekteskap** i Jeløy kirke enn tidligere. Dette samsvarer med utviklingen ellers i bispedømmet, men gir - sammen med nedgangen i dåpstill - grunn til å utvikle strategier og mål for hvordan kirken bedre møter unge mennesker i etablerings- og småbarnsfasen. Ett av tiltakene jeg som biskop har besluttet, er å åpne for kirkelig vigsel også utenfor kirkerommene og stimulere til en økt bruk av enklere vigslar i kirkerommet i tråd med de tidligere «kontorvigslene». I første omgang er målet i bispedømmet å snu den nedadgående trenden, og jeg håper Jeløy vil bidra til dette!

Det er et godt **kommunikasjonsarbeid** her i Jeløy med et utmerket menighetsblad, god hjemmeside og aktivitet på Facebook og andre sosiale medier. Det blir helt vesentlig i tiden fremover å se disse kanalene innenfor en helhet og bruke dem enda mer offensivt i f.eks. rekruttering til dåp og invitasjon til deltagelse og involvering. En virtuell bønnekrukke koblet til den som står i kirken, er bare en mulig ide. En annen mulighet er en mer systematisk utvikling av arenaer for tilbakemelding på kirkelige handlinger og andre aktiviteter.

TJENESTE

Det finnes ingen kirke uten **diakoni**: Omsorg for mennesker og skaperverk slik at nestekjærligheten leves ut ved å utvikle inkluderende fellesskap, et rettferdig samfunn og vern om skaperverket. I visjonen for kirken på Jeløy er tjeneste flyttet ned til

målformuleringen og det er ikke klart om fellesskapet tjenesten skal skje i, er de mange fellesskapene rundt kirkens tiltak knyttet til kirkehuset, eller om fellesskapet er menneskene i soknet, medlemmer og ikke-medlemmer. Jeg vil sterkt oppfordre dere til å inkludere «tjeneste» som den fjerde pillaren i deres visjon og at denne tjeneste, eller diakoni, omfatter alle menneskene i soknet, men først og fremst de mest sårbare og dem som trenger ledsagere på sin livsvandring. Diakoniplanen bør tilpasses den diakoniplan som Kirkemøtet for Den norske kirke har vedtatt, og må danne rammen om lokalkirkens diakoni og som diakonen/diakoniarbeiderens del av denne diakonien skal arbeide innenfor.

Det drives et mye diakonalt arbeid i Jeløy som koordineres av diakoniarbeideren og diakoniutvalget, og aktiviserer rundt 30 frivillige til blant annet **besøktjeneste, kirkevenner, fengselsarbeid**, samlinger på **Varmestua, Sorg og omsorg, Onsdagstreff** og **institusjonsbesøk**. Kirkens Nødhjelps **fasteksjon** gjennomføres også årlig som en del av konfirmantopplegget, kirkelige handlinger, trosopplæringen og korarbeidets mange arenaer er viktige diakonale arenaer for mange familier. Det er også flott at kirken på Jeløy nylig er blitt sertifisert som **«Grønn menighet»**. Økt samarbeid med kommunen om **energisparing**, holdningskampanjer og avfallsreduksjon innenfor deres mål om å redusere klimagassutslipp, er et naturlig neste skritt.

I den videre utviklingen av diakonien på Jeløy er det viktig å føre en tettere dialog med kommuneledelsen om deres prioriteringer. De har en forpliktelse til å vite hvilke grupper mennesker som er marginaliserte i dette lokalsamfunnet, hvilke typer utfordringer de sliter med og hvem de faktisk er. Kirkens diakoni bør utvikles som en annenlinjetjeneste for dem med særlige behov, forankret i det offentliges lovpålagte førstelinjetjeneste. Etableringen av **Kirkens Bymisjon** med kommunens støtte, er en flott utvidelse av kirkens diakoni og viser kommunens vilje til både å prioritere sårbare grupper og til å bruke ideelle organisasjoner. Dernest er det diakoniens oppgave å løfte frem mennesker som befolkningen og det offentlige overser. Under visitasen har **romfolket** og andre tiggere fra et Europa i krise blitt løftet fram. I dette arbeidet vil **Frelsesarmeens** og Kirkens Bymisjons kompetanse og erfaring være en åpenbar ressurs og en naturlig samarbeidspartner. Jeg vil satt stor pris på om dere videreførte gjestebudsgudstjenestene for romfolk og tiggere fra Trefoldighetskirken i Oslo hit til Moss.

I møte med ledelse i helse- og omsorgssektoren og virksomhetslederne ble jeg presentert for arbeidet som utføres på **Orkerød sykehjem** for mennesker som er rammet av demens. Kommunen driver et svært prisverdig arbeid med høyt kompetent fagpersonell og dedikerte medarbeidere som er oppmerksom på den utvidede kapasitet kirkens diakoni og andre frivillige organisasjoner representerer. Pårørendeskolen er et godt eksempel på dette.

Kirken her på Jeløy har gode arenaer som kan gjøre det mulig for kommunen å oppfylle sin forpliktelse til å legge til rette for religionsutøvelse og kan bidra til å forsterke de ansattes

faglige trygghet i møte med døende og deres pårørende, og til tverrkulturell kommunikasjon. Kommunens demensteam er en klar ressurs for opplæring og bevisstgjøring av kirkens ansatte, aktive og deltakere. Diakonien besøksarbeid kan også med fordel knytte seg enda sterkere til demensteamet og deres identifisering av særlig sårbare levekår. Prestenes sjelsorgarbeid og hjemmebesøk er en naturlig del av kirkens diakoni der det er behov for både synliggjøring og gjensidig vekselvirkning.

KIRKEN OG LOKALSAMFUNNETS LEDELSE

Samhandling og samarbeid mellom kirken og lokalsamfunnets ledelse synes å være meget godt med en god dialog og gode resultater å vise til. Kommunen har ivarett sine økonomiske forpliktelser overfor kirken siden sist visitas gjennom akseptabelt nivå på årlige driften og ved særlige investeringsprosjekter: Velegnede nyoppussede **kontorlokaler** i Jeløy kirke, **modernisering av driftsbygningen** ved Jeløy kapell og gjennom å finansiere et langsiktig **rehabiliteringsprogram for kirkene i Moss**. Etter min befaring av Jeløy kirke, og da spesielt takkonstruksjonen, stiller jeg spørsmål ved om ikke en rehabiliteringstid som strekker seg så langt frem som 2025, bør kortes noe ned.

Det er et rikt og mangfoldig **kulturliv** i Moss kommune. Kommunen legger godt til rette for et desentralisert og vidt kulturtilbud, og i denne satsningen er kirkens lokaliteter på bysiden viktige arenaer. Det er naturlig at også Jeløy kirke – som er Jeløys eneste «storstue» med sine fremragende lokaliteter, gode akustikk og vakre utsmykning - blir integrert i denne kultursatsningen. Her har vi som kirke et stort potensiale i å utvikle lokalsamfunnets identitet innenfor den større helheten kirken som kulturarena. Kirkerommet på Jeløy tåler og rommer svært mange former for kulturuttrykk og er ikke begrenset til kultur og kunst som tradisjonelt forbindes med kirken. Jeg ser også frem til visitasen i Moss sokn om et par år for å gå nøyere inn i de utviklingsoppgavene som ligger der både i kirke og kommune.

Det er nødvendig for menighetsrådet å øke takten i samhandlingen med menighetsrådet i Moss under Fellesrådets ledelse, der også prostens deltar. Dette må inkludere både de administrative støttfunksjonene og det kirkefaglige arbeidet. Jeg forutsetter også at en i strategiutviklingen forholder seg til Mossregionen som helhet, og utvikler samarbeidet med menighetsråd og fellesråd i hele regionen.

STAB, RÅD OG UTVALG

Kirken på Jeløya fremstår som veldrevet med tydelig fokus i gudstjenestefeiringen og den utvidede trosopplæringen, mange arenaer i et vakkert og velegnet kirkebygg, stort antall aktive og engasjerte deltakere, dedikerte ansatte og kompetent menighetsråd og underutvalg. Det allsidige og meget gode programmet på visitasen har eksponert dette på en flott måte, og jeg kan se at det legges til rette for deltakelse, involvering og mangfold. Oppfølgingen av aktive deltagere – eller frivillige – virker forbilledlig og er en forutsetning for den «nye frivilligheten» og bidrar sterkt til trivsel, som er en del av visjonen.

En ambisiøs visjon vil kreve at dere utvikler en god og bærekraftig samhandlingskultur der både menneskelige og økonomiske ressurser anvendes på en god måte. Vi bør alltid ville mer enn vi kan realisere i kirken, men det forutsetter tydelige mandater for alle aktører med realiserbare forventninger som uttrykkes tydelig og med klar retning og tilstrekkelig rom for kreativitet. Det er min oppfatning at dere vil trenge en mer samlet strategi for kirken her på Jeløya for å realisere både den nåværende og den utvidede visjon som inkluderer «tjeneste». Strategien må tydeligere se virksomheten her som en del av kirkens helhetlige arbeid i Moss kommune, og orientere seg etter den fremtiden som ligger i regionen og lokalsamfunnets prioriteringer slik at en tydelig orienterer seg ut fra fremtidens utfordringer og muligheter.

Det kan virke som en ikke har tatt konsekvensene av Fellesrådets etablering når det gjelder økonomisk-administrativ ledelse i den kirkelige virksomheten i kommunen og det er viktig at en god fordeling av ressursene i fellesrådet og de administrative støttefunksjonene håndteres proaktivt – ikke minst i lys av den betydelige endringen vi vil se i Den norske kirkes organisering i de neste 5-10 årene. Dette utviklingsarbeidet må samtidig også videreutvikle det strålende arbeidet som skjer i og utfra Jeløy kirke og bygge på de beste og mest vellykkede delene av arbeidet. Her har dere mye å ta av og kan også bidra med viktige erfaringer og tiltak inn i helheten i Moss og i Mossregionen.

KIRKEN – der livets kilde finnes

Døpefonten og sidealteret understreker at kirken er stedet der livets vann flyter over som den treenige Guds kjærlighetsgave til menneskene her på Jeløya. I gudstjenesten i kirkerommet skapes det et fortettet møtested mellom himmel og jord, fortid og nåtid, der vi inviteres inn i Guds fremtidsvisjoner for mennesket. I døpefonten forenes mennesker her i lokalsamfunnet med den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus. Ved nattverdbordet får mennesker næring og styrke for det livet som leves her og nå, og blir stadfestet i håpet om det evige liv. I forkynnelsen av evangeliet får mennesker hjelp til å leve sine liv i lys av troen, håpet og kjærligheten - og gjennom kirkens diakonale virksomhet blir mennesker omsluttet av Guds kjærlighet, som overgår all forstand. I denne menigheten fornemmes tilstedeværelsen av livets kilde også i de mange andre aktivitetene som leves her.

Det fortelles at en australsk bonde som hadde enorme beiteområder for sine mange tusen sauer en dag fikk besøk av en journalist. Journalisten spurte om ikke de mange dyrene krevde mange kilometer med gjerder for å holde orden på flokken. "Jeg har ingen gjerder, bare gode vannhull", svarte bonden. Å skape gode vannhull for menneskene som bor her på Jeløya, er summen av kirkens oppdrag. Bare slik kan kirken i fremtiden fortsette å skape tro og identitet i menneskers liv, slik den har gjort det for generasjonene før oss. Må Gud fortsette å velsigne dere i det oppdraget!